

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4100-01-06/2013

P/13/155

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/155 – Wykonanie w 2012 roku budżetu państwa w zakresie wybranych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami przez gminę Janów Podlaski.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontroler

Wojciech Niemyski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83727 z dnia 10 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Gminy Janów Podlaski (dalej: „Urząd” lub „UG”), ul. Bialska 6A, 21-505 Janów Podlaski.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Jacek Hura, Wójt Gminy Janów Podlaski (dalej: „Wójt”).

(dowód: akta kontroli str. 3)

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Gmina Janów Podlaski (dalej: „Gmina”) prawidłowo zaplanowała wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (dalej: „zadania zlecone”), finansowanych w 2012 r. dotacjami celowymi z budżetu państwa przekazywanymi przez Wojewodę Lubelskiego. Dotacje otrzymane na realizację poszczególnych zadań zleconych Gmina przekazała jednostkom organizacyjnym realizującym te zadania bez zbędnej zwłoki, w terminach umożliwiającym właściwą realizację zadań. W 2012 r. Gmina prawidłowo wykonywała zadania zlecone objęte kontrolą. Dotacje celowe z budżetu państwa na te zadania otrzymane od Wojewody Lubelskiego Gmina wykorzystwała zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowo rozliczyła. Sprawozdanie Rb-50 o dotacjach za IV kwartał 2012 r. Gmina sporządziła prawidłowo. Błędy stwierdzono natomiast w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2012 r., nie wpłynęły one jednak na realizację zadań zleconych oraz na wykorzystanie dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa. Gmina skorygowała błędnie sporządzone sprawozdanie jeszcze w trakcie kontroli NIK.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na wybrane zadania zlecone.

Opis stanu faktycznego

1.1. W odpowiedzi na pismo Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (dalej: „LUW”) Gmina przedłożyła na druku RZ-9 plan wydatków na rok 2012 w dziale 852 – Pomoc społeczna. Plan wydatków został przedłożony do LUW w dniu 23 marca 2011 r. i zawierał szacunkowe wydatki m. in. w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Plan wydatków na rok 2012 sporządzony został w oparciu o wykonanie tych wydatków za rok 2010 oraz na podstawie przewidywanego wykonania wydatków w 2011 r. (po dwóch miesiącach ich wykonania w 2011 r.). Założenia do planu wydatków na rok 2012 na wybrane zadania zlecone, ich wykonanie w 2010 r. oraz przewidywane wykonanie w 2011 r. przedstawia poniższa tabela.

Tytuł	wykonanie za rok 2010 (w tys. zł)	przewidywane wykonanie w 2011 r. (w tys. zł)	plan wydatków na rok 2012 (w tys. zł)
Świadczenia rodzinne, w tym:	1580,8	1648	1736
- zasiłki rodzinne	794,2	803	811
- dodatki do zasiłków rodzinnych	519,3	551	598
- jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	62,0	72	84
- świadczenia opiekuńcze	193,5	206	226
- składki ubezpieczenia emerytalno-rentowego z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne	11,8	16	17
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	295,9	385	445
Koszty obsługi realizacji ww. zadań zleconych	56,3	61	65

W zakresie wartości przyjętych do planu Wójt złożył wyjaśnienia o treści: „Przy opracowaniu projektu budżetu wzięto pod uwagę wydatki poniesione na świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny w roku 2010. Na podstawie tych wydatków opracowano przewidywane wykonanie na 2011 r. oraz projekt planu na 2012 r. W związku ze wzrostem w 2010 r. w stosunku do 2009 r. liczby poszczególnych świadczeń jak: dodatku z tyt. urodzenia dziecka (2009 r. – 34, 2010 r. – 40) z którym wiąże się prawo do zasiłku rodzinnego i przysługujących do niego dodatków oraz wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych (2009 r. – świadczeń 96, 2010 r. – 138) oraz wzrost liczby świadczeń funduszu alimentacyjnego i kwoty wypłaconych świadczeń spowodowanej podwyższeniem kwoty zasądzanych alimentów (w 2009 r. – liczba świadczeń – 749, wypłacona kwota – 219 254 zł, zaś w 2010 r. – liczba świadczeń – 900, wypłacona kwota – 295 896 zł) na rok 2011 przyjęto większą liczbę świadczeń do wypłaty niż w 2010 r., a na rok 2012 przyjęto większą liczbę świadczeń do wypłaty niż w 2011 r.”.

Wyjaśniając różnicę pomiędzy planem wydatków na 2012 r. na ww. zadania zlecone (2.246 tys. zł) a wykonaniem wydatków w ramach realizacji tych zadań (1.858,1 tys. zł) Wójt stwierdził, że: „Różnica wykorzystania środków pomiędzy wysokością środków zaplanowanych w marcu 2011 r. a faktycznym wykorzystaniem w 2012 r. wynika z wypłaconej mniejszej ilości świadczeń rodzinnych niż zaplanowana, ze względu na spadek ogólnej ilości rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych. Spowodowane to zostało zmianą wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym z 1 ha przeliczeniowego które ogłaszane jest corocznie w m-cu wrześniu w drodze obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu

Statystycznego² czyli po opracowaniu projektu planu na 2012 r. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w 2010 r. – 396, w 2011 r. – 369 zaś w 2012 r. 359. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż projekt planu opracowano średniorocznie w wartościach liczby świadczeń oraz kwot i planując jeden zasiłek średniorocznie więcej np. z tyt. urodzenia dziecka daje dwanaście zasiłków na rok”.

Gmina nie planowała środków pochodzących z budżetu państwa na finansowanie kosztów wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczenia opieki zdrowotnej o których mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³ oraz nie występowała o te środki w trakcie trwania roku budżetowego. W latach 2011 i 2012 wydano po dwie ww. decyzje, których koszt wyniósł odpowiednio 18,59 zł w 2011 r. i 12,94 zł w 2012 r. Wójt wyjaśnił, że: „W marcu 2011 roku Gmina nie zaplanowała środków na rok 2012 na realizację ww. zadania gdyż w 2010 roku, który był podstawą do sporządzenia planu, Gmina nie wydawała takich decyzji (...) Gmina nie dochodziła dotacji z budżetu państwa na ww. zadanie ponieważ uznała, że czas pracy związany z zaplanowaniem dotacji, sporządzaniem okresowych sprawozdań oraz jej rozliczenie, przewyższają koszty realizacji zadania (12,94 zł)”.

(dowód: akta kontroli str. 4-12, 332-335, 348)

1.2. Informacje o kwotach dotacji celowych na zadania zlecone przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w ustawie budżetowej Wojewoda Lubelski przekazał z zachowaniem terminów określonych w art. 143 i 148 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴. Informacje zostały przekazane odpowiednio: 21 października 2011 r. (data wpływu do Urzędu – 24.10.2011 r.) oraz 3 kwietnia 2012 r. (data wpływu do Urzędu – 10.04.2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 13-18)

1.3. Dotacje celowe otrzymane na realizację zadań zleconych w dziale 852 – Pomoc społeczna Gmina w całości przekazała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie Podlaskim (dalej: „GOPS”) – jednostki organizacyjnej Gminy realizującej zadania zlecone w tym dziale. Dotacje celowe otrzymane przez Gminę w działach: 010 – Rolnictwo i łowiectwo oraz 750 – Administracja publiczna przekazano w całości do dyspozycji UG, realizującego zadania zlecone objęte wymienionymi działami klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 19-65)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie planowania dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone.

² Wysokość przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego wynosił: 1908 zł w 2009 r. (M. P. z 2010 r. Nr 68, poz. 858), 2278 zł w 2010 r. (M. P. z 2011 r. Nr 87, poz. 917) oraz 2713 zł w 2011 r. (M. P. z 2012 r. poz. 671) – przypis Wojciech Niemycki.

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Opis stanu
faktycznego

2. Wykorzystanie przez Gminę dotacji na zadania zlecone.

2.1. Dotacje celowe na realizację zadań zleconych zostały przekazane Gminie w terminach umożliwiających pełne i terminowe ich wykorzystanie. Gmina otrzymała od Wojewody Lubelskiego dotacje celowe w łącznej wysokości 2.340,7 tys. zł z tego: 352,7 tys. zł – rozdział 01095, 78,6 tys. zł – rozdział 75011, 1.867 tys. zł – rozdział 85212, 2,8 tys. zł – rozdział 85213, 22,9 tys. zł – rozdział 85228, 16,6 tys. zł – rozdział 85295. Nie wystąpiły nieuzasadnione przypadki nierytmicznego i nieproporcjonalnego przekazywania dotacji przez Wojewodę Lubelskiego.

W 2012 r. Gmina nie wykorzystwała dotacji celowych na zadania zlecone w łącznej wysokości 11.681,05 zł wg rozdziałów: 85212 – 8.892,85 zł, 85213 – 238 zł, 85228 – 750 zł, 85295 – 1800 zł, 01095 – 0,12 zł oraz 75011 – 0,08 zł. W zakresie niewykorzystania całości dotacji otrzymanych od Wojewody Lubelskiego w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej Wójt złożył wyjaśnienia o treści:

- rozdział 85212 - „(...) kwota niewykorzystanej dotacji wynikała ze złożenia mniejszej ilości wniosków na świadczenia rodzinne w porównaniu z miesiącem październikiem 2012 r. Miesiąc ten posłużył do wyliczenia zapotrzebowania na środki (składane do 5 grudnia) na m-c grudzień. Przy składaniu zapotrzebowania na środki wzięto pod uwagę to, iż na dzień 30 listopada 2012 r. nie wpłynęły wszystkie wnioski na świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy 2012/2013 rozpoczynający się 1 listopada 2012 r. (Osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych na dzień 31.10.2012 r. – 359, zaś na dzień 30 listopada 2012 r. – 304). W porównaniu z poprzednim okresem zasiłkowym nie wpłynęło 55 wniosków (w m-cu grudniu wpłynęło tylko 27 wniosków)”;

- rozdział 85213 – „kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 238 zł wynikała z opłacenia mniejszej ilości składek zdrowotnych od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych w m-cu listopadzie i grudniu dla 2 osób, z których jedna planowana osoba nie złożyła wniosku o świadczenie pielęgnacyjne (2 składki 46,80 zł x 2 = 93,60 zł), zaś druga osoba po rozpatrzeniu wniosku o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego otrzymała decyzję odmowną (sprawa aktualnie jest rozpatrywana przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Białej Podlaskiej, 1 składka x 46,80 zł). Ponadto jedna osoba od m-ca listopada utraciła prawo do składki zdrowotnej (2 składki x 46,80 zł = 93,60 zł). Łącznie nie wykorzystano 234 zł. Niewykorzystane 4 zł wynika z zaokrążeń z przyznanej dotacji do pełnych złotych”;

- rozdział 85228 – „(...) kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 750 zł wynikała z tego, iż nie zostały wykorzystane przez 2 świadczeniobiorców wszystkie godziny usług przyznane decyzją w okresie listopad – grudzień 2012 r. Jeden świadczeniobiorca – liczba godzin przyznanych decyzją 16 – wykorzystanych 9, niewykorzystanych 7 godzin na kwotę 350 zł. Drugi świadczeniobiorca – liczba godzin przyznanych decyzją 24 – wykorzystanych 16, niewykorzystanych 8 na kwotę 400 zł”;

- rozdział 85295 – kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 1 800 zł wynikała z uwzględnienia większej liczby świadczeń do decyzji budżetowych Wojewody Lubelskiego: Nr 3 z dnia 7 lutego 2012 r. na okres I-III 2012 r. o pięć świadczeń na kwotę 500 zł, Nr 44 z dnia 28 czerwca 2012 r. na okres IV-VI 2012 r. o cztery świadczenia na kwotę 400 zł oraz Nr 56 z dnia 30 lipca 2012 r. na okres VII-XII 2012 r. o dziewięć świadczeń na kwotę 900 zł.

W 2012 r. Gmina występowała o zmianę planu dotacji na zadania zlecone wg poniższych rozdziałów klasyfikacji budżetowej:

- rozdział 01095 – zwiększenie z 0 zł do 352.735 zł na podstawie dwóch wniosków⁶ Gminy, sporządzonych w oparciu o wnioski producentów rolnych złożone w miesiącach: luty i sierpień 2012 r., dotyczące zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej;
- rozdział 85212 – plan nie uległ zmianie i pozostał na poziomie 1.915.000 zł jednak, na skutek złożenia przez Gminę niższego zapotrzebowania na środki w miesiącach: listopad i grudzień 2012 r. Wojewoda Lubelski, decyzją Nr 7 z 27 grudnia 2012 r., dokonał w tym rozdziale blokady wydatków w kwocie 48.000 zł;
- rozdział 85213 – zwiększenie planu z 2.500 zł do 2.812 zł na podstawie złożonego przez Gminę przewidywanego zapotrzebowania na środki w listopadzie i grudniu 2012 r.;
- rozdział 85228 – zmniejszenie planu z 39.000 zł do 22.925 zł zgodnie z wnioskiem Gminy o zmniejszenie planu dotacji w tym rozdziale⁷ oraz złożenia przez Gminę niższego zapotrzebowania na środki w listopadzie i grudniu 2012 r.;
- rozdział 85295 – zwiększenie planu z 0 zł do 16.800 zł zgodnie z trzema wnioskami, w których Gmina szacowała liczbę osób uprawnionych do skorzystania z rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne⁸.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie dochodziła dotacji w postępowaniu sądowym o którym mowa w art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁹.

(dowód: akta kontroli str. 19-117, 342, 345-347)

2.2. Otrzymane w 2012 r. od Wojewody Lubelskiego dotacje na realizację zadań zleconych Gmina przekazała jednostkom realizującym te zadania w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie tych zadań. Zadania zlecone wykonywały: Urząd oraz GOPS. Środki budżetowe przekazywane były do Urzędu w dniu ich otrzymania przez Gminę natomiast do GOPS w terminie nie przekraczającym siedmiu dni.

(dowód: akta kontroli str. 19-65)

2.3. W 2012 r. Gmina sfinansowała ze środków własnych koszt wydania dwóch decyzji potwierdzających prawo do świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Koszt wydania ww. decyzji oszacowano na kwotę 12,94 zł. W okresie objętym kontrolą Gmina nie dofinansowywała środkami własnymi realizacji innych zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 12, 342)

⁶ Pierwszy wniosek dotyczył zwiększenia planu o kwotę 149.817 zł na podstawie wniosków o zwrot podatku akcyzowego złożonych w lutym 2012 r. oraz drugi wniosek dotyczył zwiększenia planu o kwotę 202.919 zł na podstawie wniosków o zwrot podatku akcyzowego złożonych w sierpniu 2012 r.

⁷ Wniosek uzasadniono rezygnacją rodziców ze specjalistycznych usług opiekuńczych pomimo zgłoszenia takiej potrzeby na początku roku a także niekorzystania z tych usług w okresie wakacyjnym.

⁸ Pierwszy wniosek dotyczył m-cy: styczeń – marzec (4,4 tys. zł), drugi wniosek – m-ce: kwiecień – czerwiec (4,1 tys. zł) oraz trzeci wniosek – m-ce: lipiec – grudzień (8,3 tys. zł).

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

2.4. Dotacje celowe na realizację zadań zleconych otrzymane w 2012 r. od Wojewody Lubelskiego Gmina wykorzystała zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczyła.

W okresie objętym kontrolą Gmina wykonała wydatki na zadania zlecone finansowane z budżetu państwa dotacjami celowymi przekazywanymi przez Wojewodę Lubelskiego w łącznej wysokości 2.329 tys. zł. W ramach otrzymanych środków Gmina zrealizowała:

- w rozdziale 01095 – zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w łącznej wysokości 345,8 tys. zł, w odpowiedzi na 330 wniosków złożonych w 2012 r., dotyczących 5.162,68 ha użytków rolnych wraz z kosztami realizacji zadania w wysokości 6,9 tys. zł (100% otrzymanej dotacji);

- w rozdziale 75011 – wydatki na kwotę 64,6 tys. zł dotyczące utrzymania dwóch etatów realizujących zadania zlecone wynikające z ustaw: o swobodzie działalności gospodarczej¹⁰, o ewidencji ludności i dowodach osobistych¹¹, Prawo o aktach stanu cywilnego¹², o zmianie imienia i nazwiska¹³, o przeciwdziałaniu narkomanii¹⁴, o Krajowym Rejestrze Sądowym¹⁵, o powszechnym obowiązku obrony RP¹⁶, Kodeks rodzinny i opiekuńczy¹⁷, Prawo o zgromadzeniach¹⁸ a także wydatki na sumę 14 tys. zł dotyczące zakupu materiałów biurowych oraz usług zewnętrznych (100% otrzymanej dotacji);

- w rozdziale 85212 – wydatki na kwotę 1.803,9 tys. zł dotyczące wypłaty świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także wydatki na kwotę 54,2 tys. zł dotyczące realizacji tych zadań (99,5% otrzymanej dotacji);

- w rozdziale 85213 – wydatki na kwotę 2,6 tys. zł którymi sfinansowano składki na ubezpieczenie zdrowotne dla sześciu osób, którym udzielono 55 świadczeń pielęgnacyjnych (91,5% otrzymanej dotacji);

- w rozdziale 85228 – wydatki na kwotę 22,2 tys. zł którymi sfinansowano 443 usługi opiekuńcze (lub specjalistyczne usługi opiekuńcze) dla czterech rodzin (96,7% otrzymanej dotacji),

- w rozdziale 85295 – wydatki przekazane w formie pomocy finansowej na sumę 14,8 tys. zł 14 osobom, które pobrały w 2012 r. 148 świadczeń pielęgnacyjnych (89,2% otrzymanej dotacji).

Szczegółową analizą objęto realizację zadań zleconych dotyczących wypłaty świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Jednostką organizacyjną Gminy realizującą te zadania jest GOPS. Rada Gminy Janów Podlaski uchwaliła statut GOPS uchwałą Nr XIV/192/08 z dnia 28 października 2008 r. Zgodnie z § 8 ust. 1 statutu, strukturę organizacyjną GOPS określa

¹⁰ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.).

¹¹ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993).

¹² Ustawa z dnia 29 września 1986 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264)

¹³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 1414).

¹⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.)

¹⁵ Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.).

¹⁶ Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 461 ze zm.).

¹⁷ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 788).

¹⁸ Ustawa z dnia 25 lutego 1990 r. (Dz. U. Nr 51, poz. 297 ze zm.).

regulamin organizacyjny. Obowiązujący regulamin ustalony został zarządzeniem Kierownika GOPS Nr 3/2012 z dnia 31 sierpnia 2012 r.¹⁹. W strukturze GOPS wyodrębniono stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych i obsługi finansowo-księgowej oraz stanowisko do spraw świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych. Osoby zajmujące ww. stanowiska posiadały wykształcenie wyższe²⁰ oraz uczestniczyły w 2012 r. w kursach dotyczących realizowanych zadań zleconych. Kierownik GOPS posiadała upoważnienie Wójta do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z dotacji otrzymanej od Wojewody Lubelskiego Gmina:

- wypłaciła 7.645 zasiłków rodzinnych na sumę 676,1 tys. zł,
- sfinansowała 4.263 dodatki do zasiłków rodzinnych na sumę 410 tys. zł²¹,
- sfinansowała 850 zasiłków pielęgnacyjnych na sumę 130 tys. zł,
- sfinansowała 296 świadczeń pielęgnacyjnych na sumę 152,8 tys. zł,
- wypłaciła 40 świadczeń z tytułu jednorazowej zapomogi w związku z urodzeniem dziecka na sumę 40 tys. zł,
- sfinansowała 110 składek ubezpieczenia emerytalno-rentowego za niektórych świadczeniobiorców,
- sfinansowano 974 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na sumę 379,4 tys. zł.

Ponadto, z otrzymanej dotacji Gmina sfinansowała dwa etaty realizujące w GOPS analizowane zadania zlecone (50,7 tys. zł), a także zakup: materiałów biurowych, usług zewnętrznych, delegacji (3,5 tys. zł). Koszty realizacji analizowanych zadań zleconych mieściły się w przedziale określonym art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych²² oraz art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²³ (dalej: „*ustawa alimentacyjna*”).

W toku kontroli Kierownik GOPS wyjaśniła, że w ramach zadania zleconego dotyczącego ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych:

- wszystkie wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych zawierały dane i dokumenty określone w art. 23 ust. 3 i 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- wszystkie świadczenia były przyznawane i wypłacane w terminach określonych w art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych,

¹⁹ Do dnia 31 sierpnia 2012 r. obowiązywał regulamin organizacyjny GOPS nadany zarządzeniem kierownika Nr 3/2009 z dnia 28 kwietnia 2009 r.

²⁰ Tytuł licencjata pedagogiki Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie oraz tytuł licencjata administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

²¹ Na dodatki do zasiłków rodzinnych składały się: 24 świadczenia z tytułu urodzenia dziecka (24 tys. zł), 128 świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (50,1 tys. zł), 346 świadczeń z tytułu samotnego wychowywania dziecka (58,8 tys. zł), 254 świadczenia z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (20 tys. zł), 477 świadczeń z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (47,7 tys. zł), 1.231 świadczeń z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (65,1 tys. zł), 1.803 świadczenia z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (144,2 tys. zł).

²² Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.

²³ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm..

- środki pochodzące z dotacji celowej pokrywały potrzeby dotyczące realizacji zadania oraz wpływały do GOPS w terminach pozwalających na bieżącą wypłatę świadczeń,

- w 2012 r. pięć osób nienależnie pobrało świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 2.344,30 zł. Wszystkie świadczenia nienależnie pobrane zostały zwrócone (łącznie z ustawowymi odsetkami w kwocie 48,13 zł).

Ponadto Kierownik GOPS wyjaśniła, że w ramach zadania zleconego dotyczącego ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- wszystkie osoby, którym ustalono prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, spełniały warunki do uzyskania tego świadczenia określone w rozdziałach 3 i 4 ustawy alimentacyjnej oraz przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 15 ust. 9 tej ustawy,

- wnioski przedkładane przez osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego były rzetelnie weryfikowane przez pracownika, który zgodnie z zakresem czynności realizuje zadania w tym zakresie,

- prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało ustalone na okres świadczeniowy zgodnie z art. 18 ustawy alimentacyjnej a wypłaty świadczeń następowały w wysokości oraz w terminach wynikających z art. 20 i 21 ww. ustawy,

- otrzymane dotacje w pełni pokrywały bieżącą wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2012 r. przeprowadzono jedną kontrolę realizacji zadań zleconych. Kontrolę w dniach 8-10 maja 2012 r. przeprowadzili pracownicy LUW Delegatura w Białej Podlaskiej. Kontrola dotyczyła realizacji przez GOPS zadań wynikających z ustawy alimentacyjnej. Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości nie sformułowano wniosków pokontrolnych.

Sprawozdania dotyczące wypłacania świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały sporządzone zgodnie z wzorami oraz w terminach określonych odpowiednio rozporządzeniami: Rady Ministrów z 23 maja 2006 r.²⁴ oraz Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2008 r.²⁵

Gmina terminowo rozliczyła dotacje celowe otrzymane od Wojewody Lubelskiego na realizację zadań zleconych. Niewykorzystana część dotacji w łącznej wysokości 11.681,05 zł została zwrócona na rachunek Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego 28 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 118-163, 227-329, 338-340)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Gminę dotacji na zadania zlecone.

²⁴ Rozporządzenie w sprawie trybu przekazywania środków finansowych oraz wypłaty świadczeń rodzinnych oraz sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo finansowych (Dz. U. Nr 95, poz. 661).

²⁵ Rozporządzenie w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 173, poz. 1075).

3. Sprawozdawczość budżetowa z zakresu objętego kontrolą.

Opis stanu faktycznego

3.1. W dniu 5 lutego 2013 r. Gmina sporządziła zbiorcze sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2012 r.: o dotacjach oraz o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (dalej odpowiednio: „sprawozdanie Rb-50 o dotacjach” lub „sprawozdanie Rb-50 o wydatkach”). Po sporządzeniu sprawozdania zostały udostępnione kontrolującemu. Kontrola NIK wykazała, że Gmina prawidłowo sporządziła zbiorcze sprawozdanie Rb-50 o dotacjach za IV kwartał 2012 r. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu oraz GOPS. Analiza sprawozdania jednostkowego Urzędu Rb-50 o dotacjach potwierdziła jego zgodność z zapisami konta 901-01 – dochody budżetu Gminy²⁶.

W wyniku weryfikacji sprawozdania zbiorczego Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2012 r. kontroler NIK stwierdził, iż przedmiotowe sprawozdanie zostało sporządzone z naruszeniem § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁷. Zakres stwierdzonych nieprawidłowości zawarto w części „Ustalone nieprawidłowości” w ramach tego obszaru. W wyniku kontroli NIK sprawozdanie zbiorcze Rb-50 o wydatkach zostało skorygowane w dniu jego sporządzenia, tj. 5 lutego 2013 r. Dane wykazane przez Gminę w skorygowanym zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne ze sprawozdaniami jednostkowymi Rb-50 o wydatkach, sporządzonymi przez Urząd oraz GOPS. Weryfikacja sprawozdań jednostkowych Rb-50 o wydatkach potwierdziła zgodność danych zawartych w tych sprawozdaniach z zapisami kont: 223-05-02 – rozliczenie wydatków budżetowych Gminy (subkonto utworzone dla zadań zleconych realizowanych przez GOPS) oraz 130-5 – rachunek bieżący Urzędu (subkonto utworzone dla zadań zleconych). Nieuwzględnienie w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2012 r., wydatków zrealizowanych w rozdziale 75011, § 4210 oraz rozdziale 75045, § 4300 Zofia Demianiuk – Skarbnik Gminy uzasadniła przeoczeniem w trakcie nanoszenia w programie Bestia danych ze sprawozdania jednostkowego.

Ponadto stwierdzono, że:

- zapisy konta 223-05-02 były zgodne z danymi zawartymi w miesięcznych sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, przekazywanych przez GOPS do Urzędu,
- zapisy konta 223-05-02 były zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań rzeczowo-finansowych przekazywanych przez GOPS do Urzędu, w związku z realizacją zadań zleconych objętych działem 852 klasyfikacji budżetowej,
- zapisy konta 130-rachunek bieżący Urzędu²⁸ były zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań rzeczowo-finansowych sporządzanych przez Urząd w związku z realizacją zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa, objętych działami: 010 oraz 750 klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 19-65, 164-224, 343)

²⁶ Przy zastosowaniu filtra § 2010 – dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami.

²⁷ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

²⁸ Przy zastosowaniu filtra dla zadań zleconych.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nierzetelne sporządzenie przez Gminę zbiorczego sprawozdania Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2012 r.

Ad. 1. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej sprawozdania zbiorcze sporządzane są przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu. W sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2012 r. Gmina nie wykazała wydatków wykonanych w rozdziałach:

- 75011, § 4210 w wysokości 4.335,92 zł, wykazanych w sprawozdaniu jednostkowym Rb-50 o wydatkach sporządzonym przez GOPS,

- 75045, § 4300 w wysokości 256 zł, wykazanych w sprawozdaniu jednostkowym Rb-50 o wydatkach sporządzonym przez Urząd.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, zbiorcze sprawozdania budżetowe Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzone przez Gminę za IV kwartał 2012 r.

4. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Gmina nie realizowała projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, związanych z realizacją zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 225)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Stwierdzone przez kontrolera NIK nieprawidłowości w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2012 r. o wydatkach związanych z realizacją zadań zleconych, zostały usunięte w toku kontroli. Wobec powyższego Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag zawartych w wystąpieniu pokontrolnym oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 19 marca 2013 r.

Kontroler

Wojciech Niemyski
specjalista kontroli państwowej

.....

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor
Adam Pęziół

.....

podpis